

การศึกษาการพยาบาลที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้ดูแลต่อความสามารถในการดูแลผู้ป่วยจิตเภท
ของผู้ดูแล โรงพยาบาลจิตเวชสระแก้วราชนครินทร์

นายพรชัย ทูมมา

โครงการศึกษาอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช
คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2548
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**A STUDY OF NURSING CARE EMPHASIZING CAREGIVER PARTICIPATION
ON CARING ABILITIES OF SCHIZOPHRENIC PATIENT'S CAREGIVERS,
SAKAEO RATCHANAGARINDRA PSYCHIATRIC HOSPITAL**

Mr. Pornchai Thumma

**An Independent Study Submitted in Partial Fulfilment of the Requirements
For the Degree of Master of Nursing Science in Mental Health and Psychiatric Nursing
Faculty of Nursing
Chulalongkorn University
Academic Year 2005**

หัวข้อโครงการศึกษาอิสระ

การศึกษาการพยาบาลที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้ดูแล
ต่อความสามารถในการดูแล ผู้ป่วยจิตเภทของผู้ดูแล
โรงพยาบาลจิตเวชสระแก้วราชนครินทร์

โดย

นายพรชัย ทูมมา

สาขาวิชา

การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร. อรพรรณ ลือบุญธวัชชัย

คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นำโครงการศึกษาอิสระฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรบัณฑิต

.....คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา ยูนิพันธุ์)

คณะกรรมการสอบโครงการศึกษาอิสระ

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา ยูนิพันธุ์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. อรพรรณ ลือบุญธวัชชัย)

.....กรรมการ
(นางจันรรจา บำเหน็จพันธุ์)

พรชัย ทูมมา : การศึกษาการพยาบาลที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้ดูแลต่อความสามารถในการดูแลผู้ป่วยจิตเภทของผู้ดูแล โรงพยาบาลจิตเวชสระแก้วราชนครินทร์ (A STUDY OF NURSING CARE EMPHASIZING CAREGIVER PARTICIPATION ON CARING ABILITIES OF SCHIZOPHRENIC PATIENT'S CAREGIVERS, SAKAEO RATCHANAGARINDRA PSYCHIATRIC HOSPITAL) อาจารย์ที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์ดร.อรพรรณ ลีอนุวัชรวัชชัย, 138 หน้า

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถในการดูแลผู้ป่วยโรคจิตเภทของผู้ดูแล โรงพยาบาลจิตเวชสระแก้วราชนครินทร์ ก่อนและหลังการใช้โปรแกรมการพยาบาลที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้ดูแล กลุ่มตัวอย่างคือผู้ดูแลผู้ป่วยโรคจิตเภทจำนวน 20 คน ซึ่งคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจงตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือโปรแกรมการพยาบาลที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้ดูแล แบบวัดความสามารถของผู้ดูแลผู้ป่วยโรคจิตเภท ซึ่งได้ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน มีค่าความเชื่อมั่นซึ่งวัดก่อนและหลังการศึกษาโดยใช้สัมประสิทธิ์ของแอลฟา ตามวิธีของคอนบราค เท่ากับ 0.84 และ 0.79 วิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาโดยใช้สถิติทดสอบที (t - test)

ผลการศึกษาที่สำคัญ สรุปได้ว่า ความสามารถในการดูแลผู้ป่วยโรคจิตเภทของผู้ดูแลหลังการเข้าร่วมโปรแกรมการพยาบาลที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้ดูแล สูงกว่าก่อนเข้าโปรแกรมการพยาบาลที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้ดูแล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สาขาวิชา การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช
ปีการศึกษา 2548

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

##46 778110 36 : MAJOR MENTAL HEALTH AND PSYCHIATRIC NURSING

KEYWORD: SCHIZOPHRENIC PATIENTS/NURSING CARE EMPHASIZING CAREGIVER PARTICIPATION / CARING ABILITIES

PORNCHAI THUMMA : A STUDY OF NURSING CARE EMPHASIZING CAREGIVER PARTICIPATION ON CARING ABILITIES OF SCHIZOPHRENIC PATIENT'S CAREGIVERS, SAKAEO RATCHANAGARINDRA PSYCHIATRIC HOSPITAL. INDEPENDENT STUDY ASVISOR:ASSOC.PROF.ORAPHUN LUEBOONTHAVATCHAL, Ph.D.,138.

The purpose of this study was to compare abilities of schizophrenic patient caregivers Sakaao Ratchanagarindra, psychiatric hospital before and after their participation in the nursing care emphasizing caregiver participation program. A purposive sample of 20 schizophrenic patient's caregivers, were selected. Two study instruments were utilized : Nursing care emphasizing caregiver participation program and caring abilities of schizophrenic patient's caregivers test. Instruments were examined for content validity by three experts. The reliabilities of the caring abilities caregiver test was 0.84 . The t-tests was used in data analysis.

The results was as follows :

The in caring abilities of schizophrenic patient's caregivers who participate in the nursing care emphasizing caregiver participation program were significantly higher than before participation in the nursing care emphasizing caregiver participation program at the level of .05

Field of study Mental health and psychiatric Nursing
Academic year 2005

Student's signature.....*Pornchai*
Advisor's signature.....*Oraphun Lueboonthavatchal*

กิตติกรรมประกาศ

โครงการศึกษาอิสระฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความรู้และความกรุณาของรองศาสตราจารย์ ดร. อรพรรณ ลือบุญวัชชัย อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการศึกษาอิสระ ผู้ซึ่งให้ความรู้ คำแนะนำ ขอบคิดและแนวทาง ในการทำโครงการศึกษาอิสระ ตลอดจนให้ความเมตตา เอาใจใส่ และให้กำลังใจแก่ผู้ศึกษาตลอด มา ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ยูนิพันธุ์ อาจารย์ ดร.เพ็ญพักตร์ อุทิศ และอาจารย์ ดร.รังสิมันต์ สุนทรไชยาที่ให้ความรู้และกำลังใจเสมอมา อาจารย์จันทรรจา ทำเน็จ พันธุ์กรรมกรสอบโครงการศึกษาอิสระ รวมทั้งคณาจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อผู้ศึกษาใน การพัฒนาตนเอง รวมทั้งให้กำลังใจในการศึกษาตลอดมา

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ให้ความกรุณาตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คุณนพรัตน์ ไชยขำนิ ที่อนุญาตให้ใช้เครื่องมือในการศึกษา กราบขอบพระคุณนายแพทย์ศิริศักดิ์ ธิติดิกรรัตน์อดีตผู้อำนวยการ โรงพยาบาลจิตเวชสระแก้วราชนครินทร์คุณจันทร์เพ็ญ อัครสถิตา นนท์ หัวหน้ากลุ่มการพยาบาลที่ให้โอกาสในการเข้ารับการศึกษา รวมทั้งขอขอบคุณญาติ ผู้ดูแล ผู้ป่วยทุกท่านที่เห็นความสำคัญ สละเวลา และให้ความร่วมมือในการดำเนินโครงการ

ท้ายที่สุด ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ที่ให้กำลังใจและสนับสนุนการศึกษา ตลอดมา ตลอดจนผู้ที่เป็นที่รักของผู้ศึกษาและผู้ที่ถูกผู้ศึกษาทุกคนที่คอยเป็นกำลังใจในการศึกษา ครั้งนี้ให้บรรลುವัตถุประสงค์ของการศึกษา

พรชัย ทุมมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	5
แนวเหตุผลและสมมติฐานการศึกษา.....	6
ขอบเขตการศึกษา.....	8
คำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษา.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
กรอบแนวคิดในการศึกษา.....	53
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	54
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	54
ขั้นตอนในการดำเนินการศึกษา.....	60
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	75
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
สรุปการศึกษา.....	89
อภิปรายผล.....	90
ข้อเสนอแนะ.....	93
รายการอ้างอิง.....	95
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	102
ภาคผนวก ข สถิติที่ใช้ในการศึกษา.....	104

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ค แผนการปฏิบัติการพยาบาลตามโปรแกรมการพยาบาลที่เน้นการ มีส่วนร่วมของผู้ดูแล.....	107
ภาคผนวก ง ตัวอย่างเครื่องมือ.....	110
ประวัติผู้ศึกษา.....	138

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1	ระดับคะแนนเฉลี่ย การประเมินเจตคติของผู้ดูแลก่อนและหลังการเข้า โปรแกรมการพยาบาลที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้ดูแล..... 74
ตารางที่ 2	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพ และระดับการศึกษา..... 77
ตารางที่ 3	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม อาชีพ รายได้ของครอบครัว ต่อเดือน ความเพียงพอของรายได้ ความสัมพันธ์กับผู้ป่วย..... 78
ตารางที่ 4	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความสัมพันธ์ผู้ดูแล กับ ผู้ป่วย โรคประจำตัวของผู้ดูแล ระยะเวลาที่ดูแลผู้ป่วย การรับประทานยา ของผู้ป่วย..... 79
ตารางที่ 5	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม จำนวนครั้งที่ผู้ป่วยรักษา แบบผู้ป่วยใน สวัสดิการการรักษา ความสามารถในการดูแลผู้ป่วยตาม ความคิดเห็นของผู้ดูแล ความผิดปกติที่ผู้ป่วยมารับการรักษา..... 80
ตารางที่ 6	เปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการดูแลผู้ป่วยของผู้ดูแลโดยรวมและ จำแนกเป็นรายด้านในกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังเข้าโปรแกรมการพยาบาล ที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้ดูแล..... 81
ตารางที่ 7	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความสามารถในการดูแลผู้ป่วยของผู้ดูแล ด้านความเข้มแข็งในตนเองและความสามารถในการตัดสินใจเกี่ยวกับสุขภาพของผู้ป่วย ก่อนและหลังเข้าโปรแกรมการพยาบาลที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้ดูแล..... 82
ตารางที่ 8	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความสามารถในการดูแลผู้ป่วยของผู้ดูแล ด้านความรู้ และประสบการณ์ในการตัดสินใจกระทำเกี่ยวกับสุขภาพของผู้ป่วย ก่อนและหลังเข้าโปรแกรมการพยาบาลที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้ดูแล..... 83
ตารางที่ 9	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความสามารถในการดูแลผู้ป่วยของผู้ดูแล ด้านความเข้มแข็งด้านร่างกายของผู้ดูแลก่อนและหลังเข้าโปรแกรมการ พยาบาลที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้ดูแล..... 84
ตารางที่ 10	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความสามารถในการดูแลผู้ป่วยของผู้ดูแล ด้านความเอาใจใส่ในสุขภาพของผู้ป่วยก่อนและหลังเข้าโปรแกรมการพยาบาลที่เน้น การมีส่วนร่วมของผู้ดูแล..... 85